

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ένα ζιζάνιο στη ζύμη»

Συγγραφή: ΛΑΓΟΥΡΗ ΜΑΡΙΝΑ

Εφαρμογή: ΚΑΡΑΓΙΑΝΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ένα ζιζάνιο στη ζύμη

Εφαρμογή σεναρίου

Καραγιάννη Χρυσούλα

Δημιουργία σεναρίου

Μαρίνα Λάγουρη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Χρονολογία

14-20 Ιανουαρίου 2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Α΄ Δημοτικού, τεύχος α΄, ενότητα 3: «Μια παράσταση στην πλατεία», υποενότητα: «Ένα ζιζάνιο στη ζύμη», σ. 56.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 12 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Η υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου δεν απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες από τους μαθητές. Δεδομένο θεωρείται ότι μέχρι τη χρονική στιγμή υλοποίησής του οι μαθητές θα έχουν μια πρώτη επαφή με τον υπολογιστή και μια αρχική εξοικείωση με τη χρήση του ποντικιού και του πληκτρολογίου. Θα έχουν καλλιεργήσει σχετικά τον προφορικό τους λόγο και άρα δεν αναμένεται να έχουν δυσκολίες για τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του διδακτικού σεναρίου.

Προτείνεται στον εκπαιδευτικό πριν την υλοποίηση του σεναρίου να εξοικειώσει τους μαθητές με την ομαδοσυνεργατική εργασία, αν μέχρι τον χρόνο εφαρμογής του οι μαθητές δεν έχουν εργαστεί σε ομάδες. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει άνεση στη χρήση του υπολογιστή, να γνωρίζει τη χρήση των λειτουργιών του office (κειμενογράφου, παρουσίασης), αναζήτησης στο διαδίκτυο, καθώς και των λογισμικών που θα χρησιμοποιήσει. Επίσης θα πρέπει να έχει αποθηκεύσει τα αρχεία που χρειάζονται για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου και να έχει φροντίσει για την εγκατάσταση των λογισμικών στους υπολογιστές των μαθητών.

Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη βιντεοπροβολέα ή διαδραστικού πίνακα, σύνδεση στο διαδίκτυο και αριθμός υπολογιστών ανάλογος με τις ομάδες εργασίας των μαθητών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μαρίνα Λάγουρη, «Ένα ζιζάνιο στη λίμνη», Α΄ Δημοτικού

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το διδακτικό σενάριο με αφορμή το περιεχόμενο της ενότητας «Ένα ζιζάνιο στη ζύμη» στοχεύει, ερχόμενοι σε επαφή οι μαθητές με τα καινούργια προς διδασκαλία φωνήματα-γραφήματα Ζζ, Υυ, να κατανοήσουν και να δημιουργήσουν οικογένειες λέξεων, χρησιμοποιώντας από το βιβλίο τους, αλλά και από το υλικό των δραστηριοτήτων του σεναρίου, λέξεις που «μοιάζουν». Να καλλιεργήσουν τον προφορικό λόγο και την κριτική τους ικανότητα, αρχικά περιγράφοντας την εικόνα του βιβλίου τους και στην συνέχεια παρακολουθώντας τα βίντεο και τις ιστοσελίδες που προτείνονται από το σενάριο, διατυπώνοντας σχόλια και υποθέσεις για το περιεχόμενό τους και απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις. Επίσης, στοχεύει στο να κατανοήσουν πώς λειτουργούσε ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής παλιότερα και πώς σήμερα (μηχανήματα, περιβάλλον και συνθήκες εργασίας): να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές: να γνωρίσουν την ύπαρξη θεματικών μουσείων σοκολάτας σε όλο τον κόσμο και να ξεναγηθούν εικονικά: να έρθουν σε επαφή με διαφορετικά είδη γλυκών και, τέλος, να φτιάξουν ψηφιακά το δικό τους «μουσείο γλυκών», χρησιμοποιώντας πρόγραμμα παρουσίασης-βίντεο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής σύμφωνα με το ΑΠΣ πρέπει να στηρίζεται «στη γραφοφωνημική αντιστοιχία με αναλυτική και συνθετική μορφή», σημειώνει όμως ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία και η ολιστική και η αναδυόμενη γραφή επικουρικά, όπου κρίνεται σκόπιμο (ΦΕΚ 2003). Στο βιβλίο της *Γλώσσας* συνυπάρχουν στοιχεία των διδακτικών προσεγγίσεων που αναφέρονται στο Α.Π. σε ένα συνδυαστικό μοντέλο διδασκαλίας. Εκτός από την φωνολογική ευαισθητοποίηση η διδασκαλία πρέπει να περιλαμβάνει καλλιέργεια του προφορικού λόγου, ανάγνωση βιβλίων, επαφή των παιδιών με τον γραπτό λόγο μέσα από αυθεντικά αναγνωστικά γεγονότα και γνώση των γραμμάτων (Γιαννικοπούλου 2000· Γιαννικοπούλου 2003· Κουτσοβάνου 2000· Τάφα 2001). Στο συγκεκριμένο σενάριο χρησιμοποιήθηκε ο αναδυόμενος γραμματισμός, οι εμπειρίες και οι γνώσεις που είχαν οι μαθητές τόσο από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον τους όσο και από την προσχολική τους εκπαίδευση.

Μέσα στην τάξη πρέπει να δημιουργούνται επικοινωνιακές συνθήκες χρήσης της γλώσσας, με τις οποίες αναγνωρίζεται ως πρωταρχικός στόχος η καλλιέργεια του προφορικού και γραπτού λόγου ως εκφράσεων της επικοινωνιακής διάστασής της (Χατζησαββίδης 2009) και έτσι οι μαθητές θα αποκτήσουν κίνητρο να ασχοληθούν ενεργά με δραστηριότητες ανάγνωσης και γραφής, αξιοποιώντας όλες τους τις δυνατότητες και συνεργαζόμενοι ομαδικά. Η επιλογή των δραστηριοτήτων ολικής προσέγγισης της γλώσσας στο παρόν σενάριο στηρίχθηκε στα ενδιαφέροντα των παιδιών και στον συνδυασμό τους με το προς διδασκαλία θέμα, θέλοντας να δοθούν κίνητρα για ανάγνωση στους μαθητές και για να αντιληφθούν πως η εκμάθηση της γραφής και ανάγνωσης είναι σημαντική, καθώς συνδέεται με τα ενδιαφέροντά τους και την καθημερινή τους ζωή. Η «βιωματική μάθηση» χρησιμοποιήθηκε συμπληρωματικά συνδυαζόμενη με άλλες μεθόδους διδασκαλίας.

Η χρήση των νέων τεχνολογιών βοηθά στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων, καθώς επιτρέπουν μεγαλύτερη εμπλοκή των μαθητών σε επικοινωνιακές περιστάσεις σε μεγαλύτερη ποσότητα και με μεγαλύτερη ευκολία, με αποτέλεσμα η

κατάκτηση του γλωσσικού τους γραμματισμού να γίνεται σε μεγαλύτερη έκταση (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω για την επίτευξη των στόχων του διδακτικού σεναρίου χρησιμοποιούνται ποικίλες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και μορφές διδασκαλίας και μάθησης, προσφέρονται ποικίλες δραστηριότητες για την κάλυψη διαφορετικών στόχων, παρέχεται πληθώρα ερεθισμάτων στους μαθητές μέσα από την χρήση πολυτροπικών κειμένων με σκοπό να δημιουργηθεί ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον ευέλικτο, ικανό να υποστηρίξει όλους τους μαθητές ανεξαρτήτως μαθησιακής ετοιμότητας και επιδόσεων (Dimitriadou, Tamtelen & Tsakou 2011).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να έρθουν σε επαφή με θεματικά μουσεία, να καταλάβουν την αξία που έχουν·
- να περιηγηθούν εικονικά σε μουσεία που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο·
- να γνωρίσουν το επάγγελμα του αρτοποιαροπλάστη·
- να γνωρίσουν διαφόρων ειδών γλυκά·
- να γνωρίσουν την εξέλιξη των εργαστηρίων αρτοποιαροπλαστικής από τα παλιότερα χρόνια ως σήμερα·
- να γνωρίσουν τη σημαντική θέση που έχουν τα γλυκά στη διατροφή των ανθρώπων, στην προσωπική και κοινωνική τους ζωή·
- να έρθουν σε επαφή με τραγούδια και λογοτεχνικά κείμενα που θέμα τους έχουν τα γλυκά.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό λόγο·
- να ασκηθούν στην περιγραφή·
- να κατανοήσουν και να ασκηθούν στις οικογένειες λέξεων·
- να κάνουν συγκρίσεις εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές·
- να έρθουν σε επαφή με μονοτροπικό και πολυτροπικό υλικό·
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους·
- να παραγάγουν πολυτροπικό κείμενο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ·
- να ασκηθούν στη χρήση του πληκτρολογίου και ποντικιού, με το άνοιγμα και την αποθήκευση αρχείων·
- να κατανοήσουν και να ασκηθούν στη λειτουργία αντιγραφής-επικόλλησης, στη γραφή σε πίνακα·
- να γνωρίσουν και να ασκηθούν στα λογισμικά tux paint και photo story·
- να δουλέψουν ομαδικά.

Διδακτικές πρακτικές

Εργασία σε ολομέλεια

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

Χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ

Βιωματική μάθηση

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η διδασκαλία ξεκίνησε με το κείμενο και την εικόνα της ενότητας «Ένα ζιζάνιο στη ζύμη» της *Γλώσσας* της Α΄ Τάξης (βιβλίο μαθητή, τεύχος α΄, σ. 58), όπου παρουσιάζεται η παρέα των παιδιών του βιβλίου μέσα σε ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής. Η περιγραφή της εικόνας από τους μαθητές και η ανάπτυξη υποθέσεων για το τι συμβαίνει έδωσε την αφορμή για την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με την ενότητα του α' τεύχους του σχολικού βιβλίου της *Γλώσσας* της Α΄ Τάξης «Μια παράσταση στην πλατεία» και συγκεκριμένα με την υποενότητα «Ένα ζιζάνιο στη ζύμη». Το σενάριο είναι συμβατό με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της [Ελληνικής Γλώσσας](#), καθώς οι στόχοι του συμπεριλαμβάνονται σε αυτά.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο διδακτικό σενάριο οι ΤΠΕ θα αξιοποιηθούν με τη χρήση

- του διαδικτύου, για την αναζήτηση πληροφοριών·

- επεξεργαστή κειμένου·
- λογισμικού παρουσίαση·
- οπτικοακουστικού υλικού·
- επιλεγμένων ιστοσελίδων·
- της εικονικής περιήγησης σε μουσεία σοκολάτας του κόσμου·
- προγράμματος ζωγραφικής·
- προγράμματος δημιουργίας παρουσίασης-βίντεο.

Κείμενα

- Το κείμενο του [σχολικού εγχειριδίου](#) του βιβλίου του μαθητή
- Οι δραστηριότητες του αντίστοιχου κεφαλαίου από το [τετράδιο εργασιών](#)
- Φάκελος συνοδευτικού υλικού

Εκπαιδευτικά λογισμικά – εφαρμογές

Πρόγραμμα Επεξεργασίας Κειμένου

Πρόγραμμα Παρουσίασης

Πρόγραμμα ζωγραφικής <http://www.tuxpaint.org/>

Πρόγραμμα δημιουργίας παρουσίασης-βίντεο [photo story](#)

Ιστοσελίδες

[Μηχανή αναζήτησης](#)

http://www.snhell.gr/kids/content.asp?id=134&cat_id=5 (Σπουδαστήριο Νέου
Ελληνισμού)

<http://www.schokoladenmuseum.de/start.html> (The Cologne Chocolate Museum, Κολωνία, Γερμανία)

<http://www.choco-story.be/ENG/> (Choco-Story Chocolate Museum, Μπριζ, Βέλγιο)

<http://www.phillipislandchocolatefactory.com.au/new-exhibition> (Pannys Amazing World of Chocolate, Phillip Island Chocolate Factory, Newhaven, Victoria, Καναδάς)

<http://www.valor.es/es/museo-del-chocolate/> (Museo del Chocolate – Villajoyosa, Ισπανία)

<http://www.hersheys.com/chocolateworld/explore> (Hershey’s Chocolate World – Hershey, Πενσυλβάνια)

<http://musee-du-chocolat.com/visite-en.php> (μουσείο σοκολάτας Γαλλίας εικονική περιήγηση)

<http://www.youtube.com/watch?v=bahW1W5G1F4> (τραγούδι για τα γλυκά)

<http://www.youtube.com/watch?v=Aar7kyRITks> (εργαστήριο ζαχαροπλαστικής παλιά)

<http://www.youtube.com/watch?v=J53Cz1wlqvM>

(σύγχρονο εργαστήριο ζαχαροπλαστικής)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

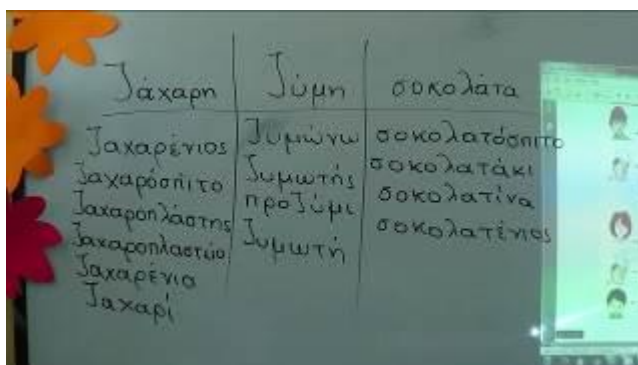
1η & 2η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια

Η υλοποίηση του σεναρίου ξεκίνησε με την εκπαιδευτικό να κάνει προβολή της ενότητας του βιβλίου του μαθητή (τεύχος α΄, σ. 58) και να προτρέπει τους μαθητές

να παρατηρήσουν προσεχτικά την εικόνα και να την περιγράψουν. Οι μαθητές αναφέρθηκαν στην παρέα των γνώριμων παιδιών του βιβλίου, τον ζαχαροπλάστη, το καζάνι με τη σοκολάτα και φυσικά τη γάτα. Η εκπαιδευτικός βοήθησε τους μαθητές κάνοντας τις κατάλληλες ερωτήσεις να βρουν πώς λένε το μέρος που δείχνει η εικόνα και να κάνουν υποθέσεις σχετικά με τον λόγο που βρίσκεται εκεί η παρέα των παιδιών και γιατί να βρίσκεται η γάτα μέσα στη σοκολάτα. Αφιερώθηκε αρκετή ώρα για να εκφραστούν προφορικά οι μαθητές οποίοι στην πλειοψηφία υποστήριξαν ότι ο ζαχαροπλάστης μάλλον ήταν ο παππούς κάποιου ήρωα του βιβλίου, τον οποίο επισκέφτηκαν μετά το σχολείο. Η εκπαιδευτικός ζήτησε από τους μαθητές να κυκλώσουν στο βιβλίο τους τις λέξεις που αρχίζουν από ζ και, αφού τις βρήκαν, τις κύκλωσε και στην προβολή.

Βλέποντας όλοι οι μαθητές τις λέξεις, τις διάβασαν ομαδικά, μεγαλόφωνα. Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός έγραψε σε 3 στήλες στον πίνακα τις λέξεις: ζάχαρη, σοκολάτα, ζύμη και τους προέτρεψε να σκεφτούν λέξεις που ταιριάζουν, για να τις γράψει στην ίδια στήλη. Η εκπαιδευτικός κατέγραψε τις λέξεις στην αντίστοιχη στήλη, για να τις βλέπουν όλοι οι μαθητές και παράλληλα έγινε σχολιασμός από τους μαθητές γιατί μια λέξη ανήκει στην ίδια οικογένεια ενώ μια άλλη όχι.

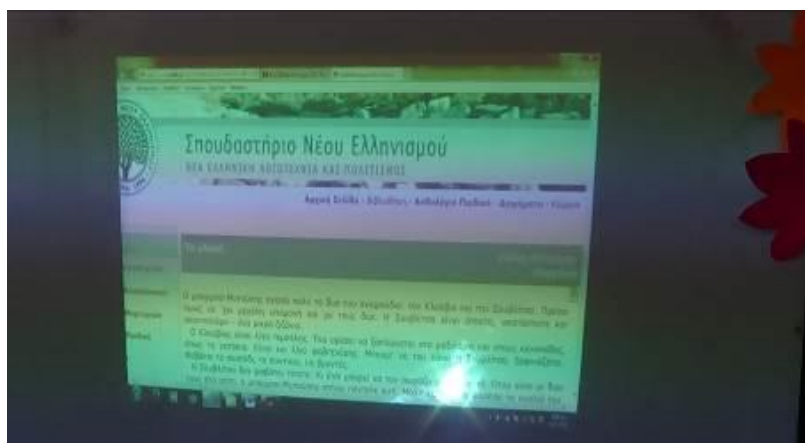

Η συζήτηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για να ανήκουν κάποιες λέξεις στην ίδια οικογένεια πρέπει να μοιάζουν στον τρόπο γραφής και όχι νοηματικά.

3η & 4η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες

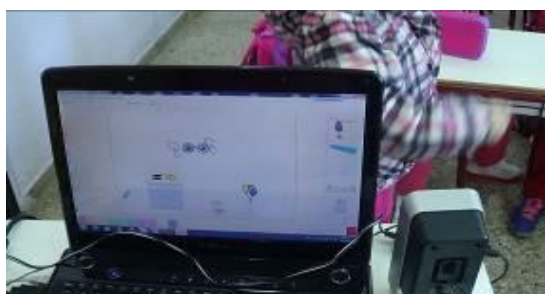
Το μάθημα υλοποιήθηκε στην αίθουσα υπολογιστών όπου η εκπαιδευτικός πρόβαλε το διήγημα [“Το γλυκό”](#) και το διάβασε στην ολομέλεια της τάξης. Ακολούθως έκανε ερωτήσεις σχετικά με την ιστορία και τους ήρωές της, σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν οι δύο ιστορίες, η συγκεκριμένη και αυτή που διάβασαν στο βιβλίο τους, και άφησε τους μαθητές να εκφράσουν ελεύθερα την γνώμη τους. Στόχος ήταν η καλλιέργεια του προφορικού λόγου και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους. Επίσης στα πλαίσια του κριτικού γραμματισμού η εκπαιδευτικός ρώτησε τα παιδιά πώς είναι γραμμένες οι δύο ιστορίες, τι μέγεθος έχουν τα γράμματα, αν και οι δύο έχουν εικόνες και ποια από τις δύο τους άρεσε. Οι περισσότεροι μαθητές επέλεξαν την ιστορία του βιβλίου τους γιατί ήταν πιο μικρή και είχε εικόνες.

Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες των 3 ατόμων άνοιξαν το λογισμικό ζωγραφικής Revelation Natural Art, το οποίο έχει φροντίσει ο εκπαιδευτικός να βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας των υπολογιστών τους. Αφού

συζήτησαν, αποφάσισαν ομαδικά τη ζωγραφιά που θα έκανε η κάθε ομάδα. Όταν τέλειωσαν τη ζωγραφιά τους, ο εκπαιδευτικός τους ζήτησε να αποφασίσουν τον τίτλο που θα δώσουν και να τον γράψουν. Όταν ήταν έτοιμοι, με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού έσωσαν τη ζωγραφιά τους και η κάθε ομάδα με τη σειρά της την παρουσίασε στην ολομέλεια εξηγώντας τι είναι αυτό που ζωγράρισαν και γιατί επέλεξαν τον συγκεκριμένο τίτλο. Οι τίτλοι των παιδιών ήταν επηρεασμένοι και από τα δύο κείμενα και είναι οι παρακάτω: «Ο παππούς», «Η πιο υπέροχη τούρτα», «Το πάρτυ», «Η σουβλίτσα». Οι εργασίες των μαθητών επισυνάπτονται στα τεκμήρια.

5η & 6η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια

Στο διδακτικό αυτό δίωρο η διδασκαλία έγινε στην αίθουσα υπολογιστών, όπου οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες. Η εκπαιδευτικός εξήγησε στους μαθητές ότι πρέπει να βρουν και να ανοίξουν το έγγραφο με το όνομα «Οικογένειες λέξεων», που θα είχε αποθηκεύσει στην επιφάνεια εργασίας των υπολογιστών.

Έδειξε σε όλη την τάξη τη διαδικασία και μετά άφησε τους μαθητές να δουλέψουν ομαδικά βρίσκοντας το έγγραφο, ενώ βρισκόταν δίπλα τους, για να τους βοηθήσει. Αφού όλες οι ομάδες άνοιξαν το έγγραφο, έδωσε τις περαιτέρω οδηγίες, ότι θα έπρεπε δηλαδή να χωρίσουν τις λέξεις που υπάρχουν στην αρχή του φύλλου εργασίας σε «ομάδες» οικογένειες λέξεων και να τις τοποθετήσουν στη σωστή στήλη στον πίνακα. Θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουν τη λειτουργία αντιγραφή-επικόλληση, την οποία και έδειξε, για να την καταλάβουν όλοι οι μαθητές, αν και πολλά παιδιά την ήξεραν.

Όταν τέλειωσαν όλες οι ομάδες, η εκπαιδευτικός τους καθοδήγησε, ώστε να γράψει η κάθε ομάδα το δικό της όνομα στο αρχείο και να το αποθηκεύσει στον φάκελο της Α΄ τάξης. Τέλος άνοιξε την ιστοσελίδα με το τραγούδι για τα [γλυκά](#) και πρόβαλε το βίντεο με στόχο από τη μια να χαλαρώσουν οι μαθητές και από την άλλη να έρθουν σε οπτική επαφή με τις λέξεις του τραγουδιού και να προσπαθήσουν να το τραγουδήσουν όλοι μαζί.

7η & 8η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια

Η εκπαιδευτικός ρώτησε τους μαθητές αν έχουν παρακολουθήσει πώς φτιάχνονται τα γλυκά, αν έχουν δει πιθανόν τις μαμάδες ή γιαγιάδες τους να φτιάχνουν στο σπίτι, τι θυμούνται από τη διαδικασία, τα υλικά, τα σκεύη που χρειάστηκαν και τι τους έκανε εντύπωση. Δίνοντας συνέχεια στη συζήτηση η εκπαιδευτικός έκανε την ερώτηση: «πιστεύετε ότι χρησιμοποιούνται τα ίδια σκεύη, για να φτιάξουμε γλυκά, που χρησιμοποιούνταν παλιότερα;» Αφού άφησε λίγη ώρα, για να πουν οι μαθητές τι πιστεύουν, και ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων στην ολομέλεια, πρόβαλε δύο βίντεο με στόχο να γνωρίσουν οι μαθητές πώς είναι ένα πραγματικό εργαστήριο ζαχαροπλαστικής και τον τρόπο λειτουργίας του παλιότερα και στις μέρες μας. Πρώτα είδαν ένα εργαστήριο [παλιά](#) και ακολούθως ένα [σύγχρονο](#).

Η εκπαιδευτικός τους είπε να παρατηρήσουν προσεχτικά τους χώρους, τα σκεύη, τους ανθρώπους που δούλευαν. Αφού παρακολουθήσουν τα βίντεο, τους ρώτησε τι διαφορές παρατήρησαν στα δύο εργαστήρια και ξεκίνησε μία συζήτηση ενθαρρύνοντας όλους τους μαθητές να συμμετέχουν.

9η & 10η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες

Η εκπαιδευτικός είχε στόχο σ' αυτό το διδακτικό δίωρο να γνωρίσουν οι μαθητές ότι υπάρχουν διάφορων ειδών μουσεία με ειδικά θέματα και να έρθουν σε επαφή με τα

μουσεία σοκολάτας που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο. Για τον σκοπό αυτό επισκέφτηκαν οι μαθητές, εικονικά, τα μουσεία σοκολάτας της [Κολωνίας](#), της [Μπριζ](#), της Βικτόριας στον [Καναδά](#), της [Ισπανίας](#), της [Πενσυλβάνιας](#) στην Αμερική

Στη συνέχεια περιηγήθηκαν εικονικά στο μουσείο σοκολάτας της [Γαλλίας](#) κάτι το οποίο ενθουσίασε τους μαθητές. Με την εικονική περιήγηση ξεναγήθηκαν σε όλους τους χώρους επιλέγοντας οι ίδιοι ποια πόρτα θα ανοίξουν και ποιο χώρο θα εξερευνήσουν πρώτα. Η εκπαιδευτικός έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να δουλέψουν ομαδικά. Μετά την αρχική επίδειξη της λειτουργίας των εργαλείων περιήγησης από την εκπαιδευτικό, μία-μία ομάδα επέλεξε να γνωρίσει κάποιο χώρο του μουσείου.

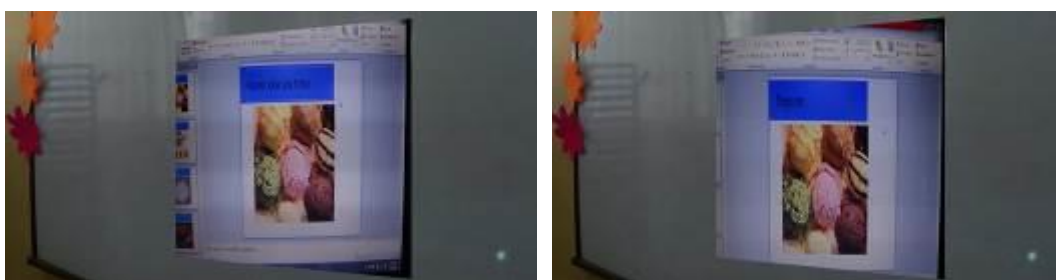
11η & 12η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες

Το διδακτικό αυτό δίωρο οι μαθητές εργάστηκαν στην αίθουσα των υπολογιστών. Η εκπαιδευτικός παίρνοντας αφορμή από την ξενάγηση στα μουσεία σοκολάτας που

έκαναν οι μαθητές στο προηγούμενο δίωρο τους παρότρυνε να κάνουν το δικό τους «μουσείο γλυκών». Τους εξήγησε ότι είναι πολύ εύκολο και διασκεδαστικό και η κάθε ομάδα θα μπορούσε να κάνει το δικό της. Ακολούθως έδειξε σε προβολή την παρουσίαση με τις εικόνες των γλυκών (φάκελος συνοδευτικού υλικού), ρωτώντας να αναγνωρίσουν οι μαθητές τι γλυκό είναι σε κάθε διαφάνεια. Κάθε φορά που αναγνώριζαν το γλυκό η εκπαιδευτικός το έγραφε στον τίτλο της διαφάνειας.

Αφού αναγνωρίστηκαν όλα τα γλυκά της παρουσίασης, η εκπαιδευτικός καθοδήγησε κάθε ομάδα στον φάκελο με τις εικόνες των γλυκών που είχε ήδη αποθηκεύσει σε κάθε υπολογιστή. Η δραστηριότητα στο αρχικό σενάριο προτεινόταν να υλοποιηθεί με το Photo story. Κατά την εφαρμογή του σεναρίου όμως προτιμήθηκαν τα λογισμικά παρουσίασης που υπήρχαν ήδη εγκατεστημένα στους Η/Υ του σχολείου και με αυτά εργάστηκαν οι μαθητές. Σε ένα αρχείο παρουσίασης η κάθε ομάδα έκανε εισαγωγή τις εικόνες που περιέχονταν στον φάκελό γράφοντας παράλληλα τη λέξη με το όνομα του κάθε γλυκού. Όταν τέλειωσαν όλες οι ομάδες, η εκπαιδευτικός ζήτησε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει το “μουσείο των γλυκών” της και στις άλλες ομάδες. Η κάθε ομάδα έφτιαξε μια διαφορετική παρουσίαση, καθώς είχε διαφορετικές εικόνες στον φάκελό της (οι παρουσιάσεις των μαθητών βρίσκονται στον φάκελο των τεκμηρίων).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Το διδακτικό σενάριο δεν συνοδεύεται από φύλλα δραστηριοτήτων. Για την εφαρμογή του σεναρίου προτείνεται να δίνονται προφορικά οι οδηγίες στους μικρούς μαθητές με συνεχή καθοδήγηση και βοήθεια από τον εκπαιδευτικό. Σε κάθε διδακτικό δίωρο παρατίθενται οδηγίες που θα βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να αξιοποιήσει το κειμενικό είδος των συνταγών. Είτε να βρουν οι μαθητές με την βοήθεια του εκπαιδευτικού συνταγές από το διαδίκτυο ή θα μπορούσαν να φέρουν οι μαθητές από το σπίτι τους ρωτώντας γονείς, παππούδες ή συγγενείς. Αν υπάρχουν μαθητές από διαφορετικά μέρη της Ελλάδας ή άλλες χώρες, θα μπορούσαν να φέρουν συνταγές του τόπου τους. Οι μαθητές θα γνώριζαν με αυτόν τον τρόπο διαφορετικές συνταγές καθώς και τον τόπο καταγωγής τους. Θα έβρισκαν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των συνταγών.

Θα μπορούσαν να υλοποιήσουν στο σχολείο οι μαθητές μια συνταγή, π.χ. κουλουράκια, ακολουθώντας μια συνταγή που θα έβρισκαν με την βοήθεια του εκπαιδευτικού. Να προσκαλούσαν τους συμμαθητές τους των άλλων τάξεων με ψηφιακή πρόσκληση που θα δημιουργούσαν οι ίδιοι με το πρόγραμμα <http://www.postermywall.com> ή κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα δημιουργίας ψηφιακής πρόσκλησης. Μια άλλη επέκταση του σεναρίου θα ήταν να εμπλακούν και οι γονείς στην υλοποίηση συνταγών και το σχολείο να ανοίξει στην τοπική κοινωνία.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το διδακτικό εφαρμόστηκε χωρίς δυσκολίες και ήταν πολύ προσιτό και ευχάριστο για τους μικρούς μαθητές της Α΄ Τάξης. Στόχος του ήταν να συμπληρώσει και να επεκτείνει τις δραστηριότητες των σχολικών εγχειριδίων κάτι το οποίο επιτεύχθηκε. Κατάφερε να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον των μαθητών σε όλη τη διάρκειά του εμπλέκοντάς τους σε ενεργητικές και βιωματικές δραστηριότητες. Ορισμένοι μαθητές, καθώς είχαν μικρή ευχέρεια στη χρήση του υπολογιστή, χρειάστηκαν τη συνεχή παρακολούθηση και βοήθεια από της εκπαιδευτικό. Να επισημανθεί ότι αντί του εργαλείου Photo story που προτεινόταν στο σενάριο επιλέχθηκαν τα λογισμικά παρουσίασης που ήταν ήδη εγκατεστημένα στους Η/Υ του σχολείου για εξοικονόμηση χρόνου και γιατί δεν υπήρχε καμία διαφορά στο τελικό προϊόν.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιαννικοπούλου, Α. Α. 2000. Από την Προανάγνωση στην Ανάγνωση: Οδηγός για Γονείς και Εκπαιδευτικούς. Αθήνα: Καστανιώτης.

Γιαννικοπούλου, Α. Α. 2003. *Η Γραπτή Γλώσσα στο Νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Κουτσοβάνου, Ε. 2000. *Πρώτη Ανάγνωση και Γραφή. Στρατηγικές Διδακτικής*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Τάφα, Ε. 2001. *Ανάγνωση και Γραφή στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Φ.Ε.Κ τχ Β, αρ. φ303/12-03-03, σελ. 3774

Χατζησαββίδης, Σ. *Γλωσσοδιδασκτικά συνεχή και ασυνεχή της τελευταίας τριακονταετίας: από τον επικοινωνιοκεντρισμό στον κοινωνιοκεντρισμό. Πρακτικά*

Πανελληνίου Συνεδρίου «Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης». Νυμφαίο, Φλώρινα, 2009

Ηλ. διευθ.: <http://users.auth.gr/sofronis/dimos/docs/ergasia131.pdf>

Dimitriadou, C., E. Tamtelen & E. Tsakou. 2011. Multimodal texts as instructional tools for intercultural education: A case study (Best Practice), *Intercultural Education* 22(3), 223-228.

Χατζησσαβίδης, Σ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρατίθεται φάκελος συνοδευτικού υλικού στον οποίο περιέχονται: α) ο φάκελος με την παρουσίαση «Εικόνες γλυκών» για την χρήση του από τον εκπαιδευτικό κατά το τελευταίο διδακτικό δίωρο, β) ο φάκελος «Εικόνες γλυκών» για τη χρήση του από τους μαθητές κατά το τελευταίο διδακτικό δίωρο, γ) το έγγραφο «Οικογένειες λέξεων» για την χρήση του από τους μαθητές κατά το τρίτο διδακτικό δίωρο.